

ĢENERĀLADVOKĀTA PAOLO MENGOCI [PAOLO MENGOZZI]

SECINĀJUMI,

sniegti 2011. gada 5. aprīlī¹

1. Šī lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pamatā ir strīds starp Vācijas sabiedrību *Bayer CropScience AG* (turpmāk tekstā — “*Bayer*”) un Nīderlandes sabiedrību *Realchemie Nederland BV* (turpmāk tekstā — “*Realchemie*”) Vācijas tiesās. *Bayer* pārmet *Realchemie*, ka tā nelikumīgi izmantoja vienu no tās patentiem. Šajā tiesvedībā tiesa piesprieda *Realchemie* samaksāt “civiltiesisku naudas sodu” Vācijas tiesību izpratnē. Lai panāktu šī civiltiesiskā naudas soda izpildi Nīderlandē, *Bayer* lūdza, lai lēmums par naudas sodu tiktu atzīts un izpildīts šajā dalībvalstī, un šim nolūkam ierosināja izpildes procedūru. Pirmais jautājums, ko ir uzdevusi iesniedzējtiesa — Nīderlandes tiesa —, ir jautājums, vai šāds naudas sods attiecas uz civillietām un komerclietām Padomes 2000. gada 22. decembra Regulas (EK) Nr. 44/2001 par jurisdikciju un spriedumu atzišanu un izpildi civillietās un komerclietās² 1. panta izpratnē.

tiesību piemērošanu³ 14. pants paredz dalībvalstīm pienākumu noteikt visaptverošākus tiesāšanās izdevumus atbildētājam izpildes procedūrā, kas ir vērsta uz to, lai tiktu atzīti un izpildīti izcelsmes dalībvalstī pieņemti spriedumi par intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzību.

I — Atbilstošās tiesību normas

A — Eiropas Savienības tiesības

2. Otrkārt, iesniedzējtiesa uzdod Tiesai jautājumu par to, vai Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Direktīvas 2004/48/EK par intelektuālā īpašuma

1) Regula Nr. 44/2001

3. Saskaņā ar Regulas Nr. 44/2001 preambulas 2. apsvērumu tās mērķis it īpaši ir ieviest

1 — Oriģinālvaloda — franču.

2 — OV 2001, L 12, 1. lpp., labojums latviešu valodā — OV L 81, 29.3.2011., 18. lpp.

3 — OV L 195, 16. lpp.

“noteikum[us], lai vienādotu jurisdikcijas koliziju normas civillietās un komerclietās un lai vienkāršotu formalitātes spriedumu ātrai un vienkāršai atzīšanai un izpildei dalībvalstīs, kurām ir saistoša šī regula”.

automātiski, bez vajadzības veikt kādu procedūru, izņemot strīdus gadījumus.

4. Regulas Nr. 44/2001 preambulas 6. un 7. apsvērumā ir noteikts:

“(6) Lai panāktu spriedumu brīvu apriti civillietās un komerclietās, ir vajadzīgi un lietderīgi, ka normas, kas nosaka jurisdikciju un spriedumu [...] izpildi, reglamentē kāds Kopienas juridiskais instruments, kas ir saistošs un tieši piemērojams.

(7) Ir svarīgi šīs regulas darbības jomā ietvert galvenos civillietu un komerclietu jautājumus, izņemot dažus skaidri noteiktus jautājumus.”

5. Regulas Nr. 44/2001 preambulas 16. un 17. apsvērumā ir paredzēts:

“(16) Savstarpēja uzticēšanās tiesvedībai Kopienā pamato spriedumus, kas pieņemti kādā dalībvalstī un ko atzīst

(17) Izmantojot to pašu savstarpējās uzticēšanās principu, procedūrai, kuras mērķis ir kādā dalībvalstī padarīt par izpildāmu spriedumu, kas pieņemts citā dalībvalstī, jābūt efektīvai un ātrai. Tālab sprieduma pasludināšanai par izpildāmu faktiski būtu jānotiek automātiski pēc sniegto dokumentu vienkāršas pārbaudes, nepastāvot nekādai iespējai, ka tiesa pēc savas iniciatīvas varētu atsaukties uz kādu no šajā regulā paredzētajiem izpildes atteikuma pamatojumiem.”

6. Regulas Nr. 44/2001 preambulas 19. apsvērumā ir paredzēts, ka “būtu jānodrošina vajadzīgā nepārtrauktība starp Briseles konvenciju [par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komerclietās (turpmāk tekstā — “Briseles konvencija”)⁴] un šo regulu, un tālab būtu jānosaka pārejas noteikumi. Šī pati vajadzība attiecas uz Briseles konvencijas interpretāciju [...] Tiesā [...]”.

7. Regulas Nr. 44/2001 1. panta 1. punktā ir noteikts, ka “šo regulu piemēro civillietās un komerclietās neatkarīgi no tiesas būtības. Tā

4 — Konsolidētā redakcija (OV 1998, C 27, 1. lpp.).

neattiecas jo īpaši uz nodokļu, muitas vai administratīvajām lietām”.

2) Direktīva 2004/48

8. Saskaņā ar Regulas Nr. 44/2001 32. pantu “spriedums” ir jebkurš spriedums, ko pieņēmusi kādas dalībvalsts tiesa, neatkarīgi no sprieduma nosaukuma, tostarp dekrēts, rīkojums, lēmums vai izpildraksts, kā arī izmaksu vai izdevumu noteikšana, ko veic tiesas ierēdnis”.

12. Direktīvas 2004/48 preambulas 3. apsvērumā ir apstiprināts, ka, “nepastāvot efektīviem intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības līdzekļiem, netiek veicināta jauninājumu ieviešana un jaunrade un mazinās ieguldījumi. Tādēļ ir jānodrošina, ka materiālās tiesības intelektuālā īpašuma jomā, kas pašreiz lielā mērā ir *acquis communautaire* sastāvdaļa, Kopienā piemēro efektīvi [...]”.

9. Regulas Nr. 44/2001 34. panta 2. punktā ir noteikts princips, saskaņā ar kuru spriedumu neatzīst “aizmuguriska sprieduma gadījumā — ja atbildētājam netika laikus izsniegts dokuments, ar ko celta prasība, vai līdzīgs dokuments, lai viņš varētu nodrošināt sev aizstāvību, izņemot gadījumu, ja atbildētājs nav sācis sprieduma pārsūdzēšanas procedūru, kad viņam bija iespējams to darīt”.

13. Direktīvas 2004/48 preambulas 8., 9. un 10. apsvērumā ir noteikts:

10. Regulas Nr. 44/2001 38. panta 1. punktā ir paredzēts, ka “spriedumu, kas pieņemts un izpildāms kādā dalībvalstī, izpilda citā dalībvalstī tad, kad pēc jebkuras ieinteresētās puses pieteikuma spriedums ir pasludināts par izpildāmu šajā citā dalībvalstī”.

“(8) Dalībvalstu sistēmu atšķirības attiecībā uz intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanu kaitē iekšējā tirgus pareizai darbībai, un to dēļ nav iespējams nodrošināt, ka intelektuālā īpašuma tiesības visā Kopienā ir vienādā mērā aizsargātas. Šī situācija neveicina brīvu apriti iekšējā tirgū un nerada veselīgai konkurencei labvēlīgu vidi.

11. Regulas Nr. 44/2001 49. pantā ir paredzēts, ka “ārvalsts spriedums, kas kā sodu nosaka periodiskus maksājumus, ir izpildāms tajā dalībvalstī, kurā prasa izpildi, vienīgi tad, ja izcelsmes dalībvalsts tiesas ir galīgi noteikušas maksājuma summu”.

(9) [...] Tādēļ dalībvalstu tiesību aktu tuvināšana šajā jomā ir svarīgs priekšnoteikums pareizai iekšējā tirgus darbībai.

(10) Šīs direktīvas mērķis ir tuvināt tiesību sistēmas, lai iekšējā tirgū nodrošinātu augstu, līdzvērtīgu un viendabīgu aizsardzības līmeni.”

14. Direktīvas 2004/48 preambulas 11. apsvērumā ir precizēts, ka “šīs direktīvas mērķis nav paredzēt saskaņotus noteikumus attiecībā uz tiesu iestāžu sadarbību, jurisdikciju, civiltiesību un komerciesību lēmumu atzīšanu un piemērošanu vai paredzēt piemērojamās tiesības. Pastāv Kopienas tiesību akti, kas kopumā reglamentē šādus jautājumus un principā ir piemērojami arī intelektuālajam īpašumam”.

15. Direktīvas 2004/48 1. pantā ir noteikts, ka tā “attiecas uz pasākumiem, kārtību un aizsardzības līdzekļiem, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanu”.

16. Direktīvas 2004/48 2. panta 1. punktā ir paredzēts, ka, “neskarot līdzekļus, kas Kopienā vai valstu tiesību aktos ir vai var tikt paredzēti, ciktāl šie līdzekļi var būt labvēlīgāki tiesību īpašniekiem, šajā direktīvā paredzētos pasākumus, kārtību un aizsardzības līdzekļus saskaņā ar 3. pantu piemēro visiem intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumiem, kas

paredzēti Kopienas un/vai attiecīgās dalībvalsts tiesību aktos”.

17. Direktīvas 2004/48 14. pantā ar nosaukumu “Tiesu izdevumi” ir noteikts, ka “dalībvalstis paredz, ka pieņemamus un samērīgus tiesu izdevumus un citas izmaksas, kas radušās lietā uzvarējušajai pusei, parasti sedz zaudējušī puse, ja vien tas nav pretrunā taisnīguma principiem”.

B — Vācijas tiesiskais regulējums

18. *Zivilprozessordnung* (Vācijas Civilprocesa kodekss, turpmāk tekstā — “ZPO”) 890. un 891. pants ir formulēti šādi:

“890. pants

Atturēšanās un akcepta pienākuma piespiedu izpilde

1. Ja parādnieks neizpilda atturēšanās pienākumu vai pienākumu pieļaut kādu darbību, pirmās instances tiesa viņam pēc kreditora pieprasījuma piespriež civiltiesisku naudas sodu un — gadījumā, ja soda piedzišana nav iespējama, — brīvības atņemšanu vai brīvības atņemšanu uz ne vairāk kā sešiem mēnešiem. Ikvienu civiltiesisku naudas soda maksimālais apmērs ir EUR 250 000, brīvības atņemšanas kopējais maksimālais termiņš ir divi gadi.

2. Pirms soda piespriešanas ir jāizdod brīdīnājums, ko pēc pieprasījuma veic pirmās instances tiesa, ja tas jau nav ietverts rīkojumā, ar kuru pasludināts pienākums.
2. [*JBeitrO*] piemērojami arī 1. punktā minēto parādu piedziņai, ko veic federālo zemju tiesu iestādes, ja šie parādi izriet no federālajiem noteikumiem.”
3. Pēc kreditora pieprasījuma parādniekam var arī piespriest pienākumu nodrošināt garantiju par visu turpmāko kaitējumu, kas noteiktā termiņā izrietēs no jebkāda cita pārkāpuma.

C — *Nīderlandes tiesiskais regulējums*

891. pants

Process, parādnieka uzklausišana un tiesāšanās izdevumu noteikšana

Lēmumi atbilstoši 887.–890. pantam tiek pieņemti ar rīkojumu. [..]”

19. *Justizbeitrungsordnung* (Noteikumi par tiesas ceļā piespriepto naudas sodu piedziņu, turpmāk tekstā — “*JBeitrO*”) 1. pantā ir paredzēts:

“1. Šādi parādi tiek piedzīti atbilstoši šiem [*JBeitrO*], ja tos iekasē federālās tiesu iestādes:

[..]

3) civiltiesisks naudas sods un periodisks soda maksājums;

[..].

20. No lietas materiāliem izriet, ka Nīderlandes Karaliste Direktīvas 2004/48 14. pantu ir transponējusi savā tiesību sistēmā ar Nīderlandes Civilprocesa kodeksa 1019.h pantu. Saskaņā ar iesniedzējtiesas teikto šis noteikums lietās, uz kurām attiecas šī direktīva, ļauj pieņemt visaptverošāku lēmumu par tiesāšanās izdevumiem nekā ierastie lēmumi.

II — Pamata lieta un prejudiciālie jautājumi

21. Pamata lietā ir strīds *Hoge Raad der Nederlanden* (Nīderlandes Augstākā tiesa, Nīderlande) starp *Realchemie* un *Bayer*, un tā sākums ir *Bayer* iepriekš Vācijā ierosināta tiesvedība.

22. Pēc prasības, ko *Bayer* cēla *Landgericht Düsseldorf* (Diseldorfas apgabaltiesa, Vācija) tiesvedībā ar mērķi panākt pagaidu pasākumu

pieņemšanu, šī tiesa ar 2005. gada 19. decembra rīkojumu (saukts par “pamatrīkojumu”) aizliedza *Realchemie* patentu pārkāpuma dēļ Vācijā ievest, turēt valdījumā vai laist apgrozībā noteiktus pesticīdus. Par šī aizlieguma neievērošanu tika noteikts periodisks soda maksājums. Turklāt *Realchemie* bija jāpaziņo par darījumiem ar minētajiem pesticīdiem un to uzkrājumi noliktavās bija jānodod tiesas uzraudzībā. Ar pamatrīkojumu arī tika noteikts, ka tiesāšanās izdevumus atlīdzina *Realchemie*⁵.

23. 2006. gada 17. augustā pēc *Bayer* pieprasījuma, pamatojoties uz ZPO 890. pantu, *Landgericht Düsseldorf* izdeva rīkojumu, piespriežot *Realchemie* ieskaitīt šīs tiesas kontā tā saucamo “civiltiesisko naudas sodu” EUR 20 000 apmērā pamatrīkojumā noteiktā aizlieguma neievērošanas dēļ. Ar rīkojumu arī tika noteikts, ka *Realchemie* atlīdzina tiesāšanās izdevumus⁶.

24. 2006. gada 6. oktobrī *Landgericht Düsseldorf* ar jaunu rīkojumu noteica *Realchemie* periodisku soda maksājumu EUR 15 000 apmērā, lai to piespiestu sniegt informāciju par pamatrīkojumā minētajiem darījumiem. Turklāt tika noteikts, ka *Realchemie* ir jāatlīdzina tiesāšanās izdevumi, kas radušies tiesvedībā,

kurā tika pieņemts rīkojums par periodiska soda maksājuma piespriešanu⁷.

25. Kā zināms, visi seši lēmumi tika paziņoti *Realchemie*.

26. 2007. gada 6. aprīlī *Bayer* vērsās pie *Rechtbank 's-Hertogenbosch* (Hertogenboshas tiesa, Nīderlande) pagaidu noregulējuma tiesneša ar lūgumu Nīderlandē izpildīt visus sešus *Landgericht Düsseldorf* lēmumus. *Bayer* arī lūdza piespriezt *Realchemie* segt tiesāšanās izdevumus šajā tiesvedībā. 2007. gada 10. aprīlī minētais pagaidu noregulējuma tiesnesis apmierināja *Bayer* lūgumu un piesprieda *Realchemie* segt tiesāšanās izdevumus EUR 482 apmērā.

27. 2007. gada 14. jūnijā *Realchemie* cēla prasību saskaņā ar Regulas Nr. 44/2001 43. pantu, minot šīs regulas 34. panta 2. punktā minēto neatzīšanas iemeslu. Tā apgalvoja, ka pamatrīkojumu, kā arī rīkojumu par civiltiesisko naudas sodu un rīkojumu par periodisku soda maksājumu nevar atzīt un izpildīt citā dalībvalstī, jo tie tika pieņemti bez *Realchemie* līdzdalības un mutvārdu debatēm. Savukārt lēmumus par tiesāšanās izdevumiem nevar ne atzīt, ne izpildīt, jo tie ir trīs iepriekš minēto rīkojumu neatņemama sastāvdaļa. It īpaši attiecībā uz rīkojumu par civiltiesisko

5 — *Landgericht Düsseldorf*, pieņemot 2006. gada 29. augusta rīkojumu, noteica tiesāšanās izdevumus EUR 7 829,60 apmērā.

6 — *Landgericht Düsseldorf* ar 2006. gada 19. septembra rīkojumu noteica tiesāšanās izdevumus EUR 898,60 apmērā.

7 — *Landgericht Düsseldorf* ar 2006. gada 11. novembra rīkojumu noteica tiesāšanās izdevumus EUR 852,40 apmērā.

naudas sodu *Realchemie* apgalvoja, ka *Bayer* lūgums par lēmumu izpildi ir jānoraida, jo saskaņā ar *JBeitro* naudas sodu, kuru piedzen pēc Vācijas tiesu iestāžu iniciatīvas, saņem nevis *Bayer*, bet gan Vācijas valsts.

Civilprocesa kodeksa 1019.h pantu vai vismaz Direktīvas 2004/48 14. pantu.

28. 2008. gada 26. februārī *Rechtbank 's-Hertogenbosch* civillietu palāta pēc lietas daļnieku uzklaušanās noraidīja *Realchemie* apelācijas sūdzību, atstāja spēkā 2007. gada 10. aprīļa lēmumu un piesprieda *Realchemie* segt tiesāšanās izdevumus, kurus noteica EUR 1155 apmērā. *Rechtbank 's-Hertogenbosch* uzskatīja, ka, lai arī trīs strīdīgie rīkojumi tika pieņemti, pamatojoties uz *Bayer* vienpusējo prasību, tomēr tie ir spriedumi Regulas Nr. 44/2001 32. panta izpratnē. Attiecībā uz rīkojumu par civiltiesisko naudas sodu *Rechtbank 's-Hertogenbosch* apstiprināja, ka tas, ka summa EUR 20 000 ir jāpārskaita uz *Gerichtskasse* [tiesas kontu], tas ir, uz *Landgericht Düsseldorf* kontu, neko nemaina tajā, ka *Bayer* ir tiesības un interese, lai *Realchemie* šo naudas sodu patiešām uz šo kontu pārskaitītu. Naudas soda mērķis ir panākt, ka tiek ievērots pamatrikojums par labu lietā uzvarējušajai pusei, tas ir, *Bayer*. Tādējādi šai pēdējai ir interese, lai rīkojuma par naudas sodu izpilde tiktu turpināta Nīderlandē. Visbeidzot, *Rechtbank 's-Hertogenbosch* piesprieda *Realchemie* segt tiesāšanās izdevumus un noteica tos atbilstoši ierastajai kārtībai, nevis — kā lūdz *Bayer* — ievērojot Nīderlandes

29. Tā kā lēmumu par apelācijas sūdzību atbilstoši Regulas Nr. 44/2001 43. pantam varēja pārsūdzēt kasācijas instancē saskaņā ar šīs pašas regulas 44. pantu un tās V pielikumu, *Realchemie* iesniedza kasācijas sūdzību *Hoge Raad der Nederlanden*, lai panāktu *Rechtbank 's-Hertogenbosch* 2008. gada 26. februāra lēmuma atcelšanu. *Bayer* cēla pretprasību kasācijas instancē ar lūgumu noraidīt kasācijas sūdzību un piespriest *Realchemie* segt faktiskos izdevumus atbilstoši Direktīvas 2004/48 14. pantam, to lasot kopā ar Nīderlandes Civilprocesa kodeksa 1019.h pantu.

30. *Hoge Raad der Nederlanden* ģenerāladvokāts 2009. gada 26. jūnijā iesniedza savus secinājumus, kuros viņš ieteica pirms lēmuma pieņemšanas vērsties Tiesā.

31. Pēc tam *Hoge Raad der Nederlanden* noteica divus jautājumus, par kuriem ir vajadzīga Tiesas interpretācija.

32. Pirmkārt, attiecībā uz lēmumu par civiltiesisko naudas sodu šī tiesa vēlējas noskaidrot, vai šis lēmums var ietilpt Regulas Nr. 44/2001 materiālajā piemērošanas jomā, ņemot vērā to raksturojošos publisko tiesību

aspektus. Minētais naudas sods ir sods tiesas aizlieguma neievērošanas dēļ. To nosaka Vācijas tiesas tiesnesis pēc privāta lietas dalībnieka pieprasījuma, taču pēc tam, kad tiesu iestādes pēc savas iniciatīvas to ir piedzinušas, tas ir jāpārskaita uz tiesas kontu par labu Vācijas valstij, nevis lietas dalībniekam, kas iesniedzis lūgumu.

33. Otrkārt, *Hoge Raad der Nederlanden* izsaka šaubas par Direktīvas 2004/48 14. panta piemērojamību pamata lietas strīdā. Ja var uzskatīt, ka šī direktīva ir vērsta uz to, lai garantētu intelektuālā īpašuma tiesību faktiski piemērošanu, un ka ar šīm tiesībām saistīta sprieduma atzīšana un izpilde var būt daļa no šo tiesību faktiskas piemērošanas, Direktīvā 2004/48 ir noteikts, ka tajā paredzētos pasākumus, kārtību un aizsardzības līdzekļus piemēro visiem intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumiem⁸. Tomēr izpildes procedūra, kas izpaužas kā tiesneša veikta pārbaude par to, vai ir izpildīti nosacījumi attiecībā uz atzīšanu un izpildi, neietilpstot šīs direktīvas piemērošanas jomā.

34. Saskaņoties ar grūtībām Savienības tiesību interpretēšanā, *Hoge Raad der Nederlanden* tādējādi nolēma apturēt tiesvedību lietā un ar lēmumu, kas Tiesas kancelejā reģistrēts 2009. gada 21. oktobrī, pamatojoties uz EKL

234. pantu, nolēma uzdot Tiesai šādus divus prejudiciālus jautājumus:

“1) Vai jēdziens “civillietas un komercietas”, kas minēts Regulas [Nr. 44/2001] 1. pantā, ir jāinterpretē tādējādi, ka šī regula ir jāpiemēro tāda lēmuma atzīšanai un izpildei, kurā piespriests maksāt naudas sodu saskaņā ar [ZPO] 890. pantu?

2) Vai Direktīvas [2004/48] 14. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas ir jāpiemēro arī izpildes procedūrā, kas attiecas uz:

a) citā dalībvalstī pieņemtu lēmumu par intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumu;

b) citā dalībvalstī pieņemtu lēmumu, ar kuru ticis noteikts periodisks soda maksājums vai naudas sods saistībā ar aizlieguma pārkāpt intelektuālā īpašuma tiesības neievērošanu;

c) citā dalībvalstī pieņemtiem lēmumiem par tiesāšanās izdevumu noteikšanu, kas pamatoti ar a) un b) punktā minētajiem lēmumiem?”

⁸ — Skat. Direktīvas 2004/48 2. panta 1. punktu.

III — Tiesvedība Tiesā

1) Ievada piezīmes

35. *Realchemie*, Nīderlandes un Vācijas valdības, kā arī Eiropas Komisija iesniedza Tiesā rakstveida apsvērumus.

36. 2011. gada 25. janvāra tiesas sēdē *Realchemie*, Vācijas valdība un Komisija sniedza mutvārdu apsvērumus.

38. Ar savu pirmo jautājumu iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai Vācijā pieņemtu lēmumu, ar kuru *Realchemie* ir piespriests maksāt civiltiesisku naudas sodu atbilstoši ZPO 890. pantam, var atzīt un izpildīt Nīderlandē, pamatojoties uz Regulu Nr. 44/2001. Tiesa tāpat ir aicināta noteikt, vai šāds naudas sods attiecas uz civillietām un komercietām minētās regulas 1. panta izpratnē.

39. Vispirms es vēlos minēt divas piezīmju grupas.

IV — Juridiskā analīze

A — Par pirmo jautājumu

37. Pēc dažu ievada piezīmju noformulēšanas būs jāanalīzē tāda civiltiesiskā naudas soda tiesiskais regulējums kā Vācijas tiesībās pieņemtais, lai pēc tam vērtētu noteiktā raksturīgos aspektus, ņemot vērā Tiesas judikatūru.

40. Pirmkārt, ir jāatgādina nepārtrauktība, kāda pastāv starp Briseles konvenciju un Regulu Nr. 44/2001, kā minēts šīs regulas preambulas 19. apsvērumā⁹. Tiesa loģiski secināja, ka, "tā kā dalībvalstu savstarpējās attiecībās Regula Nr. 44/2001 turpmāk aizstāj Briseles konvenciju, interpretācija par [šīs konvencijas noteikumiem] attiecas arī uz [šīs regulas noteikumiem], ja Briseles konvencijas un Regulas Nr. 44/2001 noteikumus var kvalificēt kā vienādus"¹⁰. Tas attiecas uz Regulas Nr. 44/2001 1. pantu, kura formulējums ir tāds pats kā Briseles konvencijas 1. panta

⁹ — Skat. šo secinājumu 6. punktu.

¹⁰ — 2009. gada 23. aprīļa spriedums lietā C-167/08 *Draka NK Cables* u.c. (Krājums, I-3477. lpp., 20. punkts).

formulējums. Judikatūru, kas pieņemta, pamatojoties uz minēto konvenciju, tādējādi var lietderīgi minēt šajā prejudiciālā nolēmuma tiesvedībā. Tas pats attiecas uz dažādajiem skaidrojošajiem ziņojumiem, kas pieņemti par šo jautājumu¹¹.

ņemot vērā minētās regulas izcelsmi, mērķus un sistēmu¹³.

41. Otrkārt, jānorāda, ka Regulas Nr. 44/2001 1. pants, lasot to kopā ar šīs regulas preambulas 7. apsvērumu, kurā ir uzsvērts, ka ir svarīgi, lai šīs regulas piemērošanas jomā tiktu iekļauti “galvenie civillietu un komercietu jautājumi”, atbalsta tādu minētās jomas interpretāciju, kas ir vērsta uz to, lai tajā būtu iekļauti šīs jomas jautājumi, kam ir pievērsta dalībvalstu un Eiropas pilsoņu galvenā uzmanība¹². “Civillietas un komercietas” tādējādi ir autonomas Savienības tiesību jēdziens, kas ir neatkarīgs no valsts kvalifikācijas, ko katra dalībvalsts piešķir procedūrām un tiesas dokumentiem, uz kuriem var attiekties atzišana un izpilde, un tas ir jāinterpretē,

2) Civiltiesiskā naudas soda tiesiskais regulējums Vācijas tiesībās

42. Saskaņā ar iesniedzējtiesas, *Realchemie* un Vācijas valdības sacīto ZPO 890. pantā minētais civiltiesiskais naudas sods ir vērsts uz to, lai piespiedu kārtā tiktu izpildītas akcepta vai atturēšanās tiesības Vācijas tiesību izpratnē — tiesības, kuras iepriekš konstatētas ar tiesas lēmumu. Ja parādnieks neizpilda atturēšanās pienākumu vai pienākumu pieļaut kādu darbību, viņš ir jāpiespiež ievērot sākotnējo pienākumu. Šī piespiešana tiek īstenota ar ZPO 890. pantu, ar kuru ir ieviesta “saukšana pie kārtības”. Tai var būt divi veidi: civiltiesiskais naudas sods vai brīvības atņemšana. No minētā 890. panta arī izriet, ka tiesa var pieņemt lēmumu tieši piespriet brīvības atņemšanu, obligāti iepriekš piespriežot civiltiesisko naudas sodu.

11 — Piemēram, Ž. Ženāra [*J. Jenard*] ziņojums par 1968. gada 27. septembra Konvenciju par jurisdikciju un spriedumu izpildi civillietās un komercietās (OV 1979, C 59, 54. lpp.) (turpmāk tekstā — “Ženāra ziņojums”) un P. Šosera [*P. Schlosser*] ziņojums par 1978. gada 9. oktobra Konvenciju par Dānijas Karalistes, Īrijas un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes pievienošanas Konvencijai par jurisdikciju un spriedumu izpildi civillietās un komercietās, kā arī tās protokolam par šīs konvencijas Tiesas sniegto interpretāciju (OV 1979, C 59, 71. lpp.) (turpmāk tekstā — “Šosera ziņojums”), F. Pokāra [*F. Pocar*] paskaidrojošais ziņojums par Konvenciju par jurisdikciju un spriedumu atzišanu un izpildi civillietās un komercietās, kura parakstīta Lugāno 2007. gada 30. oktobrī (OV 2009, C 319, 1. lpp.) (turpmāk tekstā — “Pokāra ziņojums”), arī tiks izmantots, jo Regula Nr. 44/2001 kalpoja par pamatu minētajai konvencijai.

12 — 2007. gada 15. februāra spriedums lietā C-292/05 *Lechouritou* u.c. (Krājums, I-1519. lpp., 28. punkts).

43. Tāpat saskaņā ar ZPO 890. pantu saukšana pie kārtības notiek pēc kreditora

13 — Par Briseles konvencijas 1. pantu skat. 1976. gada 14. oktobra spriedumu lietā 29/76 *LTU* (*Recueil*, 1541. lpp., 3. punkts), 1980. gada 16. decembra spriedumu lietā 814/79 *Riijer* (*Recueil*, 3807. lpp., 7. punkts un tajā minētā judikatūra) un 1993. gada 21. aprīļa spriedumu lietā C-172/91 *Sonntag* (*Recueil*, I-1963. lpp., 18. punkts); attiecībā uz Regulu Nr. 44/2001 iepriekš minētais spriedums lietā *Draka NK Cables* u.c. (19. punkts un tajā minētā judikatūra) un 2009. gada 23. aprīļa spriedums lietā C-533/07 *Falco Privatstiftung un Rabitsch* (Krājums, I-3327. lpp., 20. punkts un tajā minētā judikatūra).

pieprasījuma. Saukšana pie kārtības var tikt piespriesta tikai tad, ja iepriekš ir izdots brīdinājums, ar kuru parādnieks tiek brīdināts par to, kas viņam tiks piespriests, ja viņš neizpildīs savu pienākumu¹⁴. Ja pienākums netiek izpildīts, Vācijas tiesa pēc tam, kad tajā ir vērsies kreditors un tā ir uzklusējusi parādnieku¹⁵, var pasludināt saukšanu pie kārtības, kas šajā gadījumā bija civiltiesiskā naudas soda noteikšana *Realchemie* EUR 20000 apmērā saistībā ar pienākuma, kas izriet no pamatrikojuma, neizpildīšanu.

44. Minēto naudas sodu tātad varēja piespriest tikai pēc *Bayer* pieprasījuma. Tomēr šis sods nav pasludināts par labu *Bayer*. Civiltiesiskais naudas sods ir jāpārskaita uz tiesas kontu, lai pēc tam tas nonāktu valsts kasē. Naudas sods tiek piedzīts pēc iestādes iniciatīvas. Tiesas priekšsēdētājs ir šī soda izpildes instance¹⁶.

45. *Realchemie* pievieno — kaut gan pārējās ieinteresētās personas to savos rakstos nav pieminējušas —, ka lēmums par saukšanu pie kārtības pats par sevi nav izpildes rīkojums. Tam esot tikai deklaratīvs spēks. Tikai tad, ja par civiltiesisko naudas sodu tiek izdots tiesāšanās izdevumu aprēķins, kurā norādīts kreditors, summa un noteiktais termiņš, to varot

uzskatīt par izpildes rīkojumu, kuru var atzīt un izpildīt valstī, kurā prasa atzīšanu¹⁷.

3) Juridiskais vērtējums

a) Kritērija par galveno un pakārtoto procesu neefektivitāti

46. Viena no pamata lietas situācijas īpatnībām ir apstākļi, ka strīds, kurā ir pieņemts rīkojums par civiltiesisko naudas sodu Vācijā, attiecas uz pagaidu pasākumiem.

47. Saskaņoties ar šādiem pasākumiem, Tiesas attieksme ir bijusi tāda, ka, "tā kā pagaidu vai aizsardzības pasākumi var aizsargāt ļoti dažāda rakstura tiesības, to ietilpšanu Konvencijas piemērošanas jomā nosaka nevis pašu raksturs, bet gan to tiesību raksturs, kuru aizsardzību šie pasākumi nodrošina"¹⁸.

14 — No lietas materiāliem izriet, ka pamatrikojumā tiešām bija ietverts šāds brīdinājums, adresēts *Realchemie*.

15 — *ZPO* 891. pants.

16 — *JBeitro* I. panta 1. punkta 3) apakšpunkts.

17 — No *Realchemie* iesniegtajiem rakstveida apsvērumiem izriet, ka izpildes instance izdeva šādu izdevumu aprēķinu 2006. gada 23. augustā.

18 — 1979. gada 27. marta spriedums lietā 143/78 *Cavel (Recueil, 1055. lpp., 8. punkts)*, 1992. gada 26. marta spriedums lietā C-261/90 *Reichert un Kockler (Recueil, I-2149. lpp., 32. punkts)* un 1998. gada 17. novembra spriedums lietā C-391/95 *Van Uden (Recueil, I-7091. lpp., 33. punkts)*.

48. Šajā gadījumā rikojums par civiltiesisko naudas sodu tika pieņemts saistībā ar “galveno” strīdu ar mērķi panākt pagaidu pasākumu pieņemšanu, lai liktu aizsargāt — provizoriski — intelektuālā īpašuma tiesības, kurām acīmredzami ir civiltiesību raksturs. Tā kā rikojumu par civiltiesisko naudas sodu nevarēja pieņemt bez pamatrikojuma, pirmais ir pakārtots otrajam un ir no tā būtiski atkarīgs. Pamatrikojuma civiltiesiskais raksturs nosaka rikojuma par naudas soda uzlikšanu raksturu. Līdz ar to, kā iesaka Vācijas valdība, lai atbildētu uz pirmo uzdoto jautājumu, pietiktu pārbaudīt, vai pamatrikojumu var atzīt un izpildīt atbilstoši Regulas Nr. 44/2001 1. pantam. Ņemot vērā, ka tas tā ir, rikojums par civiltiesisko naudas sodu arī attiecoties uz civillietām un komerclietām.

49. Šis priekšlikums ir pievilcīgs, jo tam piemīt vienkāršība un efektivitāte. Tomēr tas ir nekavējoties jānoraida, jo kritērijs par pakārtoto apspriežamajā gadījumā atduras pret kādu īpaši svarīgu apstākli. Civiltiesiskais naudas sods, kā tika izklāstīts iepriekš, ir saukšana pie kārtības Vācijas tiesību izpratnē, taču tas nav vienīgais tās veids, jo Vācijas tiesai ir arī iespēja piemērot brīvības atņemšanu. Līdz galam turpinot ierosināto argumentāciju, varētu izdarīt secinājumu, ka brīvības atņemšana ietilpst Regulas Nr. 44/2001 1. panta piemērošanas jomā, ja tā tiek piespriesta saistībā ar tādu pamata lietas strīdu, kas attiecas uz pagaidu pasākumiem, kuri ir pieņemti, lai pārtrauktu civiltiesiska rakstura tiesību

pārkāpumu. Tā kā šāda situācija, protams, ir izslēgta, Tiesai savā analizē ir jāpieņem cits kritērijs.

b) Civiltiesiskā naudas soda ietekme uz juridisko attiecību starp lietas dalībniekiem raksturu vai tiesvedības priekšmetu

i) Tiesas judikatūrā sniegtās pamatnostādnes

50. Tā kā īpašais kritērijs, kuru Tiesa ir noteikusi attiecībā uz pagaidu pasākumiem, šajā prejudiciālā nolēmuma tiesvedībā nav nodēris, ir jāizmanto vispārējās pamatnostādnes, ko tā ir sniegusi saistībā ar tās judikatūru attiecībā uz Briseles konvencijas 1. pantu.

51. No šīs judikatūras tādējādi izriet, ka jēdziens “civillietas un komerclietas” ir jāinterpretē, ņemot vērā, ka “dažu kategoriju tiesu nolēmumi ir jāizslēdz no Konvencijas piemērošanas jomas tādu elementu dēļ, kas raksturo juridiskās attiecības starp lietas dalībniekiem

vai tiesvedības priekšmetu”¹⁹. Šie divi kritēriji — juridisko attiecību starp lietas dalībniekiem raksturs un tiesvedības priekšmets — līdz šim ir kalpojuši, lai novilkto robežu starp lietām, kas attiecas uz civillietām un komercietām tāpēc, ka tās tiecas sakārtot privāto tiesību juridiskās attiecības, no vienas puses, un lietām, kas attiecas uz publisko tiesību attiecībām, no otras puses.

52. Attiecībā uz pirmo kritēriju Tiesa ir likusi “noteikt juridiskās attiecības starp lietas dalībniekiem un vērtēt celtās prasības pamatu, kā arī tās celšanas nosacījumus”²⁰. Tā tādējādi lēma, ka juridiskās attiecības starp lietas dalībniekiem ir privāto tiesību attiecības tad, ja tā ir lieta starp divām privātpersonām, un tiktāl, ciktāl lietas dalībnieks, kas cēlis prasību, tādējādi ir izmantojis tiesību aizsardzības līdzekli, kurš tam ir pieejams pēc tādās likumīgas tiesību nodošanas, kas paredzēta kādā civiltiesību normā, tā ka attiecīgā prasība nav uzskatāma ne par kādu plašāku pilnvaru īstenošanu salīdzinājumā ar tiesību normām, kas piemērojamas attiecībām starp privātpersonām²¹. Tāpat ir ticis lemts attiecībā uz

prasību, kas nav vērstā pret kādas strīda puses rīcību vai procesiem, ar ko tiek īstenota publiska vara, bet gan pret privātpersonu veiktām darbībām²².

53. Turklāt tikai tas, ka viens no lietas dalībniekiem ir publisko tiesību iestāde, automātiski nenozīmē, ka lieta tiek izslēgta no Regulas Nr. 44/2001 piemērošanas jomas. Tikai tad, ja publisko tiesību iestāde, kas ir lietas dalībnieks strīdā ar privātpersonu, rīkojas, īstenojot publisko varu, uz minēto lietu attieksies šāda izslēgšana²³. “Ja kāds lietas dalībnieks īsteno publisko varu, izmantojot plašas pilnvaras salīdzinājumā ar tiesību normām, kas piemērojamas attiecībām starp privātpersonām, tad tas izslēdz šādu lietu no civillietu un komercietu kategorijas Regulas [...] Nr. 44/2001 1. panta 1. punkta izpratnē.”²⁴

54. Savukārt attiecībā uz otro kritēriju pašu par sevi jānorāda, ka par to ir daudz mazāk Tiesas judikatūras. Pilnīgi izolēti un pretrunā iepriekšējai judikatūrai tā kādā 1991. gadā pasludinātā spriedumā apstiprināja, ka, “lai konstatētu, vai strīds ietilpst Konvencijas

19 — Iepriekš minētais spriedums lietā *LTU* (4. punkts), 2002. gada 14. novembra spriedums lietā *C-271/00 Baten* (*Recueil*, I-10489. lpp., 29. punkts), 2003. gada 15. maija spriedums lietā *C-266/01 Préservatrice foncière TIARD* (*Recueil*, I-4867. lpp., 21. punkts) un iepriekš minētais spriedums lietā *Lechouritou* u.c. (30. punkts).

20 — 2004. gada 5. februāra spriedums lietā *C-265/02 Frahuil* (*Recueil*, I-1543. lpp., 20. punkts un tajā minētā judikatūra).

21 — Turpat (21. punkts).

22 — 2009. gada 28. aprīļa spriedums lietā *C-420/07 Apostolides* (Krajums, I-3571. lpp., 45. punkts).

23 — Iepriekš minētie spriedumi lietā *LTU* (4. punkts), lietā *Rüffer* (8. punkts), lietā *Sonntag* (20. punkts), lietā *Baten* (30. punkts), lietā *Préservatrice foncière TIARD* (22. punkts), lietā *Lechouritou* u.c. (31. punkts) un lietā *Apostolides* (43. punkts).

24 — Iepriekš minētie spriedumi lietā *Lechouritou* u.c. (33. punkts un tajā minētā judikatūra) un lietā *Apostolides* (44. punkts). Sistēmiskai Tiesas judikatūras analīzei par šo jautājumu skat. ģenerālvokāta Ruisa-Harabo Kolomera [*Ruiz-Jarabo Colomer*] secinājumus lietā, kurā pieņemts iepriekš minētais spriedums lietā *Lechouritou* u.c., un, precīzāk, šo secinājumu 37. un nākamos punktus.

piemērošanas jomā, ir jāņem vērā *tikai* šī strīda priekšmets”²⁵. Šāds risinājums turpmāk vairs nav ticis atkārtots, un Tiesa vēlāk ir tikai apgalvojusi, ka, “ja strids, ņemot vērā tā priekšmetu, ir izslēgts no Konvencijas piemērošanas jomas, tad jebkāda satura sākotnējā jautājuma esamība, uz kuru tiesai ir jāatbild, lai izskatītu šo strīdu, nav pamats Konvencijas piemērošanai”²⁶. Pēc tam Tiesa atkārtoja savu principiālo apsvērumu, atsaucoties gan uz lietas dalībnieku juridiskajām attiecībām, gan tiesvedības priekšmetu²⁷.

izolēti un ka lietas dalībnieki pamata tiesvedībā un tiesvedībā, kurā pieņemts rīkojums par civiltiesisko naudas sodu, ir vieni un tie paši, jo vairāk tāpēc, ka tikai *Bayer* ir tiesības celt prasību saistībā ar minēto naudas sodu. Vācijas valdība savukārt uzskatīja, ka norādītās tiesības ir *Bayer* tiesības uz sava intelektuālā īpašuma tiesību ievērošanu un to avots nav tikai publiskās varas akts. Instancē, kurā tika piespriests civiltiesisks naudas sods, Vācijas valsts tikai palīdz kreditoram panākt viņa tiesību aizsardzību un naudas sods pastiprina rīkojumu, ar kuru aizliedz turpināt pārkāpumu. Šī iemesla dēļ materiālajām tiesībām, kas minētas pamatrikojumā, ir jānosaka strīda raksturs.

55. Tādējādi, ņemot vērā iepriekš minētos elementus, tas, vai instancē, kurā pieņemts rīkojums par civiltiesisko naudas sodu, ir notikusi jebkāda publiskās varas pilnvaru īstenošana, ir jāpārbauda, vērtējot lietas dalībnieku juridisko attiecību raksturu un tiesvedības priekšmetu.

57. Es nevaru piekrist šādai analīzei.

ii) Piemērošana šajā gadījumā

56. Komisija būtībā apgalvoja, ka rīkojumu par civiltiesisko naudas sodu nevar skatīt

58. Civiltiesisko naudas sodu, kā tas ir noteikts un īstenots Vācijas tiesībās, veido gan civilajai jomai piederīgi elementi, kas attiecas uz privātajām tiesībām, gan publisko tiesību elementi. Šis nevienbālgais sastāvs mums liek izsvērt katru no šiem elementiem, lai atbildētu uz uzdoto jautājumu.

25 — 1991. gada 25. jūlija spriedums lietā C-190/89 *Rich* (*Recueil*, I-3855. lpp., 26. punkts). Mans izcēlums.

26 — 1994. gada 20. janvāra spriedums lietā C-129/92 *Owens Bank* (*Recueil*, I-117. lpp., 34. punkts).

27 — Skat. 19. zemsvītras piezīmē minēto judikatūru.

59. Protams, civiltiesiskais naudas sods tika pasludināts tāpēc, ka *Realchemie* nepakļāvās pienākumiem, kurus tai noteica pamatrikojumā. Protams, ja *Realchemie* pakļautos šiem pienākumiem, tas palīdzētu īstenot pagaidu

aizsardzību attiecībā uz intelektuālā īpašuma tiesībām, kuras pieder *Bayer*, kas turklāt ir vienīgais lietas dalībnieks, kurš var prasīt, lai Vācijas tiesa piespriež civiltiesisko naudas sodu.

rakstura sods, izvirzot argumentu, saskaņā ar kuru tad, ja nozīmīgākais būtu preventīvais aspekts, civiltiesiskais naudas sods attiektos uz civillietām un komerclietām.

60. Tomēr nevar atstāt bez ievēribas faktu, ka, ņemot vērā civiltiesiskā naudas soda funkciju un izvirzīto mērķi, tā faktisko saņēmēju un piedzišanas noteikumus, noteicošie ir aspekti, kas attiecas uz publiskajām tiesībām, un tie liecina par to, ka civiltiesiskais naudas sods ir izslēdzams no civillietām un komerclietām Regulas Nr. 44/2001 1. panta izpratnē.

61. Attiecībā uz civiltiesiskā naudas soda funkciju un izvirzīto mērķi, pēc manām domām, nepietiek ar secinājumu, saskaņā ar kuru naudas sodam nav cita mērķa kā faktiski aizsargāt *Bayer* tiesības, kā atzīts pamatrikojumā. Situācija acīmredzot nav tik vienošmīga.

62. Civiltiesiskais naudas sods ir piespiedu nodrošinājuma pasākums, kuram, protams, ir represīvs aspekts. Ieinteresētās puses ilgi pieņēma nostāju par to, vai civiltiesiskais naudas sods ir galvenokārt preventīva vai represīva

63. Pēc manām domām, ir jānošķir divi posmi: preventīvais aspekts ir spēkā visu laikposmu no pamatrikojuma — kas ietver brīdinājumu — pasludināšanas līdz tās tiesvedības ierosināšanai, kurā bija jāpiespriež naudas sods. Šajā laikposmā zaudējusi puse — *Realchemie* — zināja, kas tai draud, ja tā nepakļausies pamatrikojuma prasībām. Ar brīdinājuma esamību vien var pietikt, lai atturētu parādnieku no pretošanās pasludinātajai kārtībai. Turpretī tad, ja parādnieks pārkāpj pamatrikojuma noteikumus, ir skaidrs, ka civiltiesiskā naudas soda piespriešanai ir galvenokārt represīvs raksturs. Pirmkārt, civiltiesiskā naudas soda funkcija vai mērķis nav atlīdzināt kaitējumu, kas nodarīts *Bayer*, vai samaksāt tai kompensāciju par to, ka *Realchemie* nebija pārtraukusi pārkāpt tās intelektuālā īpašuma tiesības, neņemot vērā pamatrikojumā ietvertos rīkojumus. Otrkārt, sodīts netika tik daudz fakts, ka *Realchemie* nepārtrauca *Bayer* piederošo tiesību iespējamo²⁸ pārkāpumu. Gluži pretēji, Vācijas tiesa, piespriežot civiltiesisko naudas sodu, sodīja par to, ka ir pārkāpts tiesas iestāžu izdots rīkojums — šajā gadījumā rīkojums pakļauties pienākumiem, kas noteikti pamatrikojumā. Tātad mērķis tiesvedībai, kurā tika piespriests

28 — Nedrīkst aizmirst, ka pamatrikojums ir tikai pagaidu pasākums, kas pieņemts provizoriski par intelektuālā īpašuma tiesību iespējamo — vēl ne pilnībā pierādītu — pārkāpumu, ko izdarījis *Realchemie*.

civiltiesiskais naudas sods, ir plašā nozīmē sods par tiesas noteikta aizlieguma neievērošanu. Līdz ar to vairs nevar apgalvot, ka galvenais kritērijs ir pamatrikojumā apspriestais materiālo tiesību kritērijs, jo šim kritērijam nav nekādas ietekmes uz civiltiesiskā naudas soda piespriešanu: svarīgs ir tikai fakts, ka tika pārkāpts tiesas iestādes izdots rīkojums veikt vai neveikt kādu darbību. Privātās intereses mazinās par labu publiskajām interesēm, kas ir tiesas lēmumu ievērošana.

civiltiesiskā naudas soda būtiski nevienādīgā rakstura izpausme un to nevar uzskatīt par noteicošo elementu.

64. Līdz ar to es uzskatu par neiespējamu apgalvot, ka tiesvedībā, kurā tika piespriests naudas sods, juridiskās attiecības starp lietas dalībniekiem nemainījās, salīdzinot ar pamata tiesvedību, kurā tika pieņemts pamatrikojums. Protams, *Bayer* ir jāprasa, lai naudas sods tiktu piespriests. Nav noliedzams, ka šo sodu var pasludināt tikai tad, ja *Bayer* intereses panākt pamatrikojuma ievērošanu atbilst valsts interesēm panākt, lai tiktu izpildīti tās tiesas lēmumi. Saskaņā ar Vācijas tiesību aktiem pamata strīda lietā uzvarējusi puse tādējādi var palīdzēt publisko interešu īstenošanā, ierosinot tiesvedību par naudas sodu, tomēr runa ir tikai par iespēju un tiesa nevar piespriest civiltiesisko naudas sodu pēc savas iniciatīvas. Tomēr šī iespēja nav nekas cits kā

65. Pēc tam, kad *Bayer* ir pieprasījusi piespriest civiltiesisko naudas sodu, tai vairs nav nekādas nozīmes tiesvedībā un tā pilnīgi nevar to ietekmēt. Sākotnēji pamata tiesvedībā strīda dalībnieces ir *Realchemie* un *Bayer*, bet tiesvedība, kurā piespriests naudas sods, strīds attiecas tikai uz *Realchemie* un tiesu, tas ir, uz tiesas lēmuma pārkāpēju un iestādi, kura pieņēmusi šo lēmumu. Skaidri redzams, ka strīds no striktām privāto tiesību attiecībām — strīda starp *Realchemie* un *Bayer* atrisināšanas — ir pārgājis uz attiecībām, kurās nenoliedzami ir publisko tiesību elementi, proti, sods par tiesas lēmuma neievērošanu.

66. Šo analīzi apstiprina tas, ka *Bayer* nav civiltiesiskā naudas soda saņēmēja, bet gan tas ir jāpārskaita uz tiesas kontu par labu publiskajai varai. Civiltiesiskā naudas soda piedzišana ir tikai tiesas iestāžu kompetencē, izslēdzot jebkādu iesaistīšanos no tā lietas dalībnieka puses, kas ierosināja tiesvedību. Šo elementu apvienojums sniedz pierādījumu tam, ka civiltiesiskā naudas soda izpilde palīdz īstenot valsts tiesības sodīt darbības vai atturēšanos no darbībām pretēji izdotiem rīkojumiem,

nevis *Bayer* tiesības uz to, lai tiktu aizsargātas tās intelektuālā īpašuma tiesības.

citai individuālai cietušajai personai, ietilpst Konvencijas piemērošanas jomā”.

67. Neapgalvojot, ka civiltiesiskais naudas sods ir pilnībā salīdzināms ar krimināltiesību lēmumu, es uzskatu, ka Šlosera ziņojumā²⁹ sniegtie norādījumi, skaidrojot atšķirību starp civiltiesībām un krimināltiesībām, var mums dot lietderīgus paskaidrojumus it īpaši, lai saprastu, kādu attieksmi izvēlēties, aplūkojot tik neviennozīmīgu gadījumu. Ziņojuma 29. punktā ir norādīts, ka “jebkāda veida krimināltiesību procesi un lēmumi ir izslēgti no Konvencijas piemērošanas jomas. Tas neattiecas tikai uz kriminālprocesu *stricto sensu*, arī pārējās represīvās procedūras, kuras piemēro rikojumam un aizliegumu pārkāpuma gadījumā un kuras atbilst publiskajām interesēm, neietilpst civiltiesību jomā. Dažos gadījumos var būt diezgan grūti kvalificēt privāta rakstura sodus, kuri dažādos veidos ir sastopami daudzās tiesību sistēmās [..]. Ņemot vērā, ka daudzās tiesību sistēmās privātiem prasītājiem ir atļauts iesaistīties arī publiskā kriminālprocesā, nav iespējams par noteikšanas kritēriju izmantot tās personas statusu, kura ierosināja procesu. Noteicošais elements ir tas, vai sods sniedz vai nesniedz individuālu labumu privātajam prasītājam vai kādai citai privātpersonai. Šī iemesla dēļ Dānijas darba tiesu pieņemtie lēmumi, ar kuriem nosaka naudas soda maksāšanu prasītājam vai kādai

68. Ja Šlosera ziņojumu piemēro šajā gadījumā, tas apstiprina manu sākotnējo pieeju. Tiešām ir runa par represīva veida procesu, ko piemēro kāda rikojuma pārkāpuma gadījumā. Tās personas kritērijs, kura procesu ierosināja, ir jāuzskata par sekundāru, jo noteicošais elements ir noskaidrot, kurš gūst labumu no soda un vai naudas sods tiek maksāts par labu prasītājam, privātajam lietas dalībniekam. Šajā gadījumā iniciatīvas tiesības pieder *Bayer*, bet nevar apgalvot, ka tā gūst labumu no soda, jo naudas sods tai netiek pārskaitīts. Tātad nav izpildīti visi nosacījumi, lai uzskatītu, ka civiltiesiskais naudas sods attiecas uz civillietām un komerc lietām un līdz ar to ietilpst Regulas Nr. 44/2001 piemērošanas jomā.

c) Civiltiesiskā naudas soda un periodiska soda maksājuma Regulas Nr. 44/2001 49. panta izpratnē salīdzinoša analīze

69. Ieinteresētajiem lietas dalībniekiem ir arī atšķirīgs viedoklis par to, vai civiltiesisko naudas sodu var uzskatīt par periodisku soda maksājumu atbilstoši Regulas Nr. 44/2001 49. pantam. Vācijas valdība tostarp uzskata, ka analogija ir pilnībā iespējama tāpēc, ka Vācijas tiesībās starp periodisku

29 — Iepriekš minēts 11. zemsvītras piezīmē.

soda maksājumu un civiltiesisko naudas sodu pilnīgi nav atšķirības, jo tie abi ir jāpārskaita par labu valstij, un ka paša noteikuma formulējumā nav noteikta atšķirība atkarībā no tā, vai periodisku soda maksājumu pārskaita valstij vai kādam privātam lietas dalībniekam.

70. Tomēr ir jākonstatē, ka ar minētās regulas 49. pantu nav nostiprināta Vācijas tiesību izpratne par periodisku soda maksājumu. Katrā ziņā tas ir norādīts Šlosera ziņojuma 213. punktā, kurā ir pieminēts periodisks soda maksājums kā “fakts, ka atbildētājam tiek piespriests īstenot attiecīgu rīcību un vienlaikus pārskaitīt prasītājam noteiktu summu, ja viņš izrādītos zaudētājs. [...] Tomēr Konvencija neregulē jautājumu par to, vai šādu izpildi var izmantot gadījumā, ja par tiesas lēmuma neievērošanu tiek piespriests periodisks soda maksājums nevis par labu lietas dalībniekam, kas prasa izpildi, bet par labu valstij”. Tādējādi pat gadījumā, ja Tiesa uzskatītu, ka civiltiesiskais sods ir pielīdzināms periodiskam soda maksājumam — bet es par to šaubos —, šis konstatējums neļautu atrisināt jautājumu, pamatojoties tikai uz Regulas 49. pantu, jo saskaņā ar Šlosera ziņojumu Eiropas Savienības likumdevējs nav vēlējis šo instrumentu attiecināt uz situācijām, kurās periodisku soda maksājumu vai tam pielīdzināmu pasākumu pārskaita par labu valstij tiesas lēmuma neievērošanas gadījumā.

71. Turklāt Pokāra ziņojumā³⁰ ir sniegts precizējums, saskaņā ar kuru tas, ka to pasākumu lokā, uz kuriem attiecas Regula Nr. 44/2001, nav iekļauts periodisks soda maksājums, ko maksā valstij par tiesas lēmuma neievērošanu, neizriet no nezināšanas, ka pastāv šāds mehānisms, bet gan, gluži pretēji, atbilst autoru vēlmei. Attiecībā uz Regulas Nr. 44/2001 49. pantu minētajā ziņojumā ir atgādināts, ka “ir norādīts, ka šajā noteikumā nav skaidrs, vai tas attiecas uz tādiem naudas sodiem, kas noteikti par tiesas noteikta soda neievērošanu un kas pienākas nevis kreditoram, bet gan valstij”³¹. Ziņojums turpinās ar precizējumu, ka “pārskatīšanas laikā tika ierosināts, ka šajā sakarā būtu lietderīgi formulējumu precizēt. Tomēr *ad hoc* darba grupa labprātāk negrozītu šo formulējumu, skaidri ietverot soda maksājumus par labu valstij, jo spriedums par labu valstij var būt saistīts ar noziedzīgu nodarījumu un šādas izmaiņas formulējumā ieviestu kriminālu aspektu Konvencijā, kas veltīta civiliem un komerciāliem jautājumiem. Tādēļ var pieņemt noteikumu, ar ko paredzēts soda maksājums valstij, tikai tad, ja tam ir izteikti civils raksturs un ja vien tā izpildi lūdz privāta puse tiesvedībā, kas attiecas uz sprieduma izpildāmības pasludināšanu, neatkarīgi no tā, vai maksājumus veic valstij”. Tomēr, kā iepriekš tika pierādīts,

30 — Iepriekš minēts 11. zemsvitras piezīmē.

31 — Minētā ziņojuma 167. punkts.

nepavisam nav skaidrs, ka civiltiesiskajam naudas sodam ZPO 890. panta izpratnē ir civiltiesisks raksturs.

4) Noslēguma piezīmes

72. Attiecībā uz šo civiltiesisko naudas sodu vēlos norādīt arī to, ka periodiska soda maksājuma Regulas Nr. 44/2001 izpratnē — kas tād ir jānošķir no Vācijas tiesību izpratnes — mērķis ir mudināt atbildētāju pārtraukt prasītāja tiesību pārkāpumu. Civiltiesiskais naudas sods tiek piespriests noteiktas summas veidā, bet periodiska soda maksājuma gadījumā tiek maksāta “noteikta naudas summa par katru kavējuma dienu, lai liktu parādniekam izpildīt savus pienākumus”³². It īpaši parādniekam ir iespēja izvairīties no periodiska soda maksājuma maksāšanas, izpildot savus pienākumus. Civiltiesiskā naudas soda gadījumā parādnieka attieksmei pēc tā pasludināšanas vairs nav nekādas nozīmes: tiklīdz kā civiltiesiskais naudas sods ir piespriests, tas ir jāsamaksā neatkarīgi no tā, vai parādnieks galu galā izpilda savus pienākumus. Tas ir noteicošais elements, kuram, ņemot vērā arī piezīmes, kas ietvertas Šlosera ziņojumā, vajadzētu mūs pārliecināt par to, ka uz dzīvotā jautājumu nevar atbildēt, ņemot vērā Regulas Nr. 44/2001 49. pantu.

73. Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, es iesaku atbildēt uz pirmo jautājumu tā, ka lēmums, ar kuru parādniekam, kam ar iepriekš pieņemtu tiesas lēmumu ir noteikts pienākums, pamatojoties uz to, ka viņš nav šo pienākumu izpildījis, un pēc otrā lietas dalībnieka pieprasījuma piespriež pārskaitīt uz tiesas iestādes kontu naudas sodu, ko sauc par “civiltiesisku” naudas sodu, atbilstoši noteikumiem, kas paredzēti ZPO 890. pantā, neattiecas uz “civillietu un komerclietu” jēdzienu Regulas Nr. 44/2001 1. panta izpratnē.

74. Ja Tiesa lemtu citādi — lai gan iesniedzējtiesa tai uzdeva jautājumu tikai par Regulas Nr. 44/2001 1. panta piemērošanas jomu —, man šķiet nepieciešams, lai Tiesa atgādinātu minētajai iesniedzējtiesai, ka nepietiek ar to, ka lēmums attiecas uz civillietām un komerclietām, lai to atzītu un izpildītu valstī, kurā prasa atzīšanu. Gluži pretēji, iesniedzējtiesai ir jāpārliecinās arī par to, ka lēmums, kas ir izpildes procedūras priekšmets, tā izcelsmes valstī tika pieņemts, ievērojot tiesības uz aizstāvību, ka tas tiešām ir izpildes rīkojums un ka lietas dalībnieks, kas prasa tā atzīšanu un izpildi valstī, kurā prasa atzīšanu, tiešām ir “ieinteresētā puse” Regulas Nr. 44/2001 38. panta izpratnē.

32 — Iepriekš minētais Ženāra ziņojums (54. lpp.).

75. Attiecībā uz šiem trīs jautājumiem es tikai atgādināšu lietas materiālu elementus, kuriem iesniedzējtiesai ir īpaši jāpievērš uzmanība.

76. Saistībā ar tiesību uz aizstāvību ievērošanu Tiesa jau ir apstiprinājusi, ka “visi Konvencijas noteikumi [...] pauž centienus rūpēties par to, lai tās ietvaros tiesvedības, kuru rezultātā tiek pieņemti tiesu nolēmumi, norisinātos, ievērojot tiesības uz aizstāvību”³³. Šajā sakarā *Realchemie* savos rakstveida apsvērumos apgalvo, ka pamatrikojums tika pieņemts bez mutvārdu procesa un iepriekšējas pavēstes un ka tā turklāt uzzināja par rīkojuma par civiltiesisko naudas sodu tikai pēc tam, kad tas bija pieņemts. Tomēr ZPO 891. pantā³⁴ atbilstoši Vācijas valdības sniegtajiem norādījumiem ir prasīts, lai gadījumā, ja tiesa pēc tam, kad prasītājs to ir lūdzis, plāno piespriest civiltiesisku naudas sodu, pamatojoties uz ZPO 890. pantu, parādnieks vispirms tiktu uzklaussīts.

77. Savukārt attiecībā uz rīkojuma par civiltiesisko naudas sodu izpildāmību *Realchemie* apgalvoja, ka pats par sevi tas nav izpildes rīkojums, bet par izpildes rīkojumu ir uzskatāms

tikai tiesāšanās izdevumu aprēķins, tostarp tāpēc, ka tajā atšķirībā no minētā rīkojuma ir norādīta kreditora identitāte — valsts iestāde. Kad Vācijas valdībai par šo aspektu uzdeva jautājumus tiesas sēdē, tā nespēja sniegt Tiesai paskaidrojumus. Tādējādi atliek tikai atgādināt, ka Regulas Nr. 44/2001 38. pantā šajā sakarā ir paredzēts, ka spriedumu, kas pieņemts un izpildāms kādā dalībvalstī, izpilda citā dalībvalstī tad, kad pēc jebkuras ieinteresētās puses pieteikuma spriedums ir pasludināts par izpildāmu šajā citā dalībvalstī³⁵, un uzticēt iesniedzējtiesai rūpes novērtēt strīdīgā rīkojuma izpildāmību.

78. Visbeidzot, pat pieņemot, ka rīkojums par civiltiesisko naudas sodu patiešām ir izpildāms izcelsmes dalībvalstī, vēl ir jānoskaidro, vai *Bayer* var prasīt tā izpildi valstī, kurā prasa izpildi, citiem vārdiem sakot, vai tā ir “ieinteresētā puse” Regulas Nr. 44/2001 38. panta izpratnē. Jānorāda, ka Vācijas tiesību aktos, šķiet, ir skaidri norādīts, ka šo rīkojumu pasludinājušās tiesas priekšsēdētājs ir vienīgā šī rīkojuma izpildes instance. Iepazīstoties ar lietas materiāliem, nevar skaidri noteikt, vai *Bayer* Vācijā ir tiesības turpināt šī rīkojuma

33 — 1995. gada 13. jūlija spriedums lietā C-474/93 *Hengst Import* (*Recueil*, I-2113. lpp., 16. punkts un tajā minētā judikatūra).

34 — Skat. šo secinājumu 18. punktu.

35 — Ženāra ziņojumā ir norādīts, ka šī izpildāmība ir “tā nolēmuma raksturīgā iezīme, kura izpilde tiek prasīta atbilstoši sprieduma izcelsmes valsts tiesībām, [...] un nav iemesla piešķirt ārvalsts spriedumam tādas tiesības, kādas tam nav izcelsmes valstī” (48. lpp.). Skat. arī 1999. gada 29. aprīļa spriedumu lietā C-267/97 *Coursier* (*Recueil*, I-2543. lpp., 23. punkts) un iepriekš minēto spriedumu lietā *Apostolides* (66. punkts), kurā attiecībā uz šo jautājumu minēts Ženāra ziņojums.

izpildi tiesas iestādes vārdā. Šādos apstākļos iesniedzējtiesai būs jāpatur prātā Ženāra ziņojumā sniegtie norādījumi, saskaņā ar kuriem “apzīmējums “pēc jebkuras ieinteresētās puses pieteikuma” nozīmē, ka tiesības prasīt izpildes rīkojumu ir jebkurai personai, kas var atsaukties uz lēmumu izcelsmes valstī”³⁶.

dēvēti par “faktiskajiem” izdevumiem, atbilstoši Direktīvas 2004/48 14. pantam, to lasot kopā ar Nīderlandes Civilprocesa kodeksa 1019.h pantu, ar kuru iepriekš minētais pants transponēts Nīderlandes tiesību sistēmā. Minētajā 1019.h pantā ir paredzēts, ka lietās, kas ietilpst Direktīvas 2004/48 piemērošanas jomā, tiek pieņemts visaptverošs lēmums par tiesāšanās izdevumiem nekā ierastie lēmumi³⁷.

79. Ņemot vērā lietas materiālu neskaidrību un neviennozīmību, kas skaidrojama ar to, ka iesniedzējtiesa izvēlējās savu jautājumu fokusēt uz Regulas Nr. 44/2001 1. pantu, Tiesa nevar sniegt galīgas atbildes, bet tai būs jāpievērš iesniedzējtiesas uzmanība šiem trīs jautājumiem gadījumā, ja tā — pretēji tam, ko es iesaku, — lemtu, ka strīdīgais rīkojums attiecas uz civillietām un komercietām Regulas Nr. 44/2001 1. panta izpratnē.

81. Ar savu otro Tiesai uzdoto jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai uz izdevumiem, kas saistīti ar Nīderlandē ierosinātu izpildes procedūru, kurā tiek prasīts atzīt un izpildīt sešus lēmumus, kas pieņemti Vācijā saistībā ar strīdu, kas ir vērsts uz to, lai panāktu intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzību, attiecas Direktīvas 2004/48 14. pants, kurā dalībvalstīm ir noteikts pienākums paredzēt, ka tiesāšanās izdevumus, kas radušies lietā uzvarējušajai pusei, parasti sedz zaudējusī puse. Tātad ir jānosaka, vai šāda izpildes procedūra ietilpst Direktīvas 2004/48 piemērošanas jomā.

B — Par otro jautājumu

80. Savā pretpasībā kasācijas instancē iesniedzējtiesā *Bayer* lūdza noraidīt *Realcemie* kasācijas sūdzību un piespriest šai pēdējai segt tiesāšanās izdevumus, kas

82. Labu laiku pirms Direktīvas 2004/48 pieņemšanas Kopiena parakstīja Līgumu par intelektuālā īpašuma tiesību aspektiem saistībā

36 — Iepriekš minētais Ženāra ziņojums (49. lpp.).

37 — Jānorāda, ka lietas materiālos nav informācijas par šī Nīderlandes tiesību noteikuma precīzo formulējumu un līdz ar to arī par atšķirību starp ierasto tiesāšanās izdevumu noteikšanu un to tiesāšanās izdevumu noteikšanu, kas ieviesta ar minēto 1019.h pantu.

ar tirdzniecību³⁸, kura 41. pantā ir paredzēts, ka “dalībvalstis nodrošina, ka realizēšanas procedūras [...] ir iespējamās saskaņā ar to likumiem tā, lai atļautu efektīvu darbību pret jebkuru šajā līgumā ietvertu intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpuma aktu”. Tiecoties sasniegt mērķi vairot intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības efektivitāti, minētā līguma 45. pantā ir noteikts princips, saskaņā ar kuru tiesu iestādes ir pilnvarotas likt pārkāpējam samaksāt pārkāpto intelektuālā īpašuma tiesību īpašniekam tiesāšanās izdevumus plašā nozīmē.

piemēro efektīvi”⁴⁰. Tā kā atšķirības starp dalībvalstīm vājina to saturu⁴¹, šī direktīva ir vērsta uz to, lai garantētu intelektuālā īpašuma tiesību īpašnieka tiesību ievērošanu, ieviešot šim nolūkam vajadzīgos pasākumus, kārtību un aizsardzības līdzekļus⁴². Saskaņā ar minētās direktīvas 2. pantu “pasākumus, kārtību un aizsardzības līdzekļus [...] piemēro visiem intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumiem, kas paredzēti Kopienas un/vai attiecīgās dalībvalsts tiesību aktos”. Gadījumā, ja šie pasākumi, kārtība un aizsardzības līdzekļi ir vajadzīgi, lai tiktu ievērotas intelektuālā īpašuma tiesības, Direktīvā 2004/48 ir noteikts, ka “dalībvalstis paredz, ka pieņemamus un samērīgus tiesu izdevumus un citas izmaksas, kas radušās lietā uzvarējušajai pusei, parasti sedz zaudējušī puse”⁴³.

83. Direktīva 2004/48, kā atgādināts tās preambulas 4. un 5. apsvērumā, ir iepriekš minēto starptautisko pienākumu, kas ir saistoši Kopienai, turpinājums. Atzīstot, ka intelektuālā īpašuma aizsardzība ir svarīga ne vien jauninājumu un jaunrades veicināšanai, bet arī nodarbinātības attīstībai un konkurētspējas uzlabošanai³⁹, Savienības likumdevējs ir secinājis, ka “jānodrošina, ka materiālās tiesības intelektuālā īpašuma jomā [...] Kopienā

84. Tā kā Savienības likumdevēja mērķis ir nodrošināt lielāku aizsardzību intelektuālā īpašuma tiesību īpašniekiem, būtu iespējams apgalvot, ka, tā kā konflikta starp *Bayer* un *Realchemie* Vācijā priekšmets ir intelektuālā

38 — Tas ir 1. C pielikums Līgumam par Pasaules Tirdzniecības organizācijas izveidošanu, kurš 1994. gada 15. aprīlī parakstīts Marakešā un apstiprināts ar Padomes 1994. gada 22. decembra Lēmumu 94/800/EK par daudzpusējo sarunu Urugvajās kārtā (no 1986. līdz 1994. gadam) panākto nolīgumu slēgšanu Eiropas Kopienas vārdā jautājumos, kas ir tās kompetencē (OV L 336, 1. lpp.).

39 — Skat. Direktīvas 2004/48 preambulas 1. un 2. apsvērumu.

40 — Direktīvas 2004/48 preambulas 3. apsvērumu.

41 — Skat. Direktīvas 2004/48 preambulas 7., 8. un 9. apsvērumu.

42 — Direktīvas 2004/48 1. pants.

43 — Direktīvas 2004/48 14. pants.

īpašuma tiesību aizsardzība, izpildes procedūra, ko *Bayer* ierosinājusi Nīderlandē, zināmā mērā ir šī strīda turpinājums un arī pati var tikt uzskatīta par tādu, kas attiecas uz intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumu Direktīvas 2004/48 izpratnē, kura pārtraukšanu *Bayer* vēlas panākt ar Vācijā pieņemto lēmumu izpildāmības atzīšanu. Līdz ar to būtu runa par procedūru, uz kuru attiecas minētā direktīva, un tādējādi būtu piemērojams 14. pants.

turpināta attiecīgo tiesību aizsardzība, kas ierosināta izcelsmes dalībvalstī.

85. Tomēr šī pieeja mani nepārlicina trīs nozīmīgu iemeslu dēļ.

86. Pirmais iemesls ir tas, ka man nešķiet iespējams apgalvot, ka izpildes procedūras priekšmets vārda patiesā nozīmē ir jebkādu materiālo tiesību aizsardzība. Gluži pretēji, tās priekšmetu veido pārbaude par to, vai ir objektīvi izpildīti nosacījumi, kas nepieciešami attiecīgo tiesas lēmumu atzīšanai un izpildei valstī, kurā prasa atzīšanu. Tas ir iepriekšējais posms pirms izpildes posma, kas savukārt tiešām ir vērstas uz to, lai tiktu

87. Otrais iemesls ir tas, ka Direktīvas 2004/48 14. pantu pilnībā pamato ar intelektuālā īpašuma tiesībām saistītas tiesvedības īpašais raksturs. Komisija savos rakstveida apsvērumos — pēc manām domām, pamatoti — ir norādījusi, ka šī 14. panta mērķis ir panākt, lai intelektuālā īpašuma tiesību īpašnieki netiktu atturēti no tiesvedības ierosināšanas procedūras, iespējams, augsto izmaksu dēļ. Intelektuālā īpašuma tiesību efektivitātei, bez šaubām, ir vajadzīga to aizsardzība tiesā. Ieviešot šim nolūkam vajadzīgos pasākumus, kārtību un aizsardzības līdzekļus un apstiprinot principu, saskaņā ar kuru tiesāšanās izdevumus parasti sedz zaudējusi puse, Direktīva 2004/48 nostiprina labvēlīgus apstākļus, lai attiecīgās personas, kas var uz to atsaukties, ierosinātu tiesvedību. Līdz ar to minētā 14. panta iemesls ir procedūru un pierādīšanas līdzekļu īpatnība intelektuālā īpašuma jomā, jo izmeklēšanas un ekspertīzes izmaksas var būt ļoti augstas⁴⁴. Izpildes procedūras

44 — Kā Komisija atgādināja savā paskaidrojuma rakstā; skat. 2003. gada 30. janvāra Priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par pasākumiem un procedūram, lai nodrošinātu intelektuālā īpašuma tiesību ievērošanu (COM(2003) 46, galīgā redakcija, 9. lpp.).

izmaksu summa nav salīdzināma ar tādas procedūras izmaksām, kuras priekšmets ir intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpuma konstatējums, un man nešķiet, ka tā attur cietušo personu no šādas procedūras ierosināšanas⁴⁵. Nav pamatojuma atzīt, ka izpildes procedūrām, kuru priekšmets ir citā dalībvalstī pieņemti lēmumi, kas saistīti ar intelektuālā īpašuma tiesībām, piemistu jebkāda īpatnība.

tiesāšanās izdevumu noteikšanu izpildes procedūrā.

88. Treškārt, šo interpretāciju apstiprina precizējums Direktīvas 2004/48 preambulas 11. apsvērumā, ka tās “mērķis nav paredzēt saskaņotus noteikumus attiecībā uz tiesu iestāžu sadarbību, jurisdikciju, civiltiesību un komerciesību lēmumu atzīšanu un piemērošanu vai paredzēt piemērojamās tiesības. Pastāv Kopienas tiesību akti, kas kopumā reglamentē šādus jautājumus un principā ir piemērojami arī intelektuālajam īpašumam”. Ja minētās direktīvas mērķis nav noteikt saskaņotus noteikumus attiecībā uz civiltiesību un komerciesību lēmumu atzīšanu un izpildi, man tādējādi šķiet, ka tās mērķis *a fortiori* nav ieviest vispārēju noteikumu, kas regulētu

89. Šis 11. apsvēruma nozīmē, ka Direktīvu 2004/48 piemēro, neskarot Regulu Nr. 44/2001. Saskaņā ar Regulu Nr. 44/2001 šai pārbaudei ir jāaprobežojas tikai ar jautājumu, vai lēmums attiecas uz civillietām un komercietām. Ja tiktu uzskatīts, ka ar minētās direktīvas 14. pantu tiek paredzēta atšķirīga tiesāšanās izdevumu noteikšana, ja runa ir par tāda lēmuma atzīšanu un izpildi, kas saistīts ar intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumu, tas tā vai citādi prasītu minētā lēmuma izvērtēšanu pēc būtības, kas pārsniegtu vienkāršo kontroli, kāda ir prasīta atbilstoši Regulas Nr. 44/2001 1. pantam. Tāpat bez īpaša pamatojuma tiktu pārkāpta prasība pēc tādas izpildes procedūras, kāda ieviesta ar Regulu Nr. 44/2001, vienkāršības un ātruma⁴⁶.

90. Visu šo iemeslu dēļ es iesaku interpretēt Direktīvas 2004/48 14. pantu tādējādi, ka to nepiemēro izpildes procedūrā, kuras priekšmets ir tādu spriedumu atzīšana un izpilde, kas saistīti ar intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumu.

45 — Turklāt es vēlētos norādīt, ka pamata lietā *Realchemie* tika piespriests segt tiesāšanās izdevumus, kas saistīti ar izpildes procedūru, bet *Bayer* vēlas panākt visaptverošu tiesāšanās izdevumu noteikšanu.

46 — Iepriekš minētais spriedums lietā *Draka NK Cables u.c.* (26. un 30. punkts).

V — Secinājumi

91. Ņemot vērā visus iepriekš izklāstītos apsvērumus, es iesaku Tiesai uz abiem *Hoge Raad der Nederlanden* uzdotajiem prejudiciālajiem jautājumiem atbildēt šādi:

- 1) lēmums, ar kuru parādniekam, kam ar iepriekš pieņemtu tiesas lēmumu ir noteikts pienākums, pamatojoties uz to, ka viņš nav šo pienākumu izpildījis, un pēc otrā lietas dalībnieka pieprasījuma piespriež pārskaitīt uz tiesas iestādes kontu naudas sodu, ko sauc par “civiltiesisku” naudas sodu, atbilstoši noteikumiem, kas paredzēti Vācijas Civilprocesa kodeksa (*Zivilprozessordnung*) 890. pantā, neatiecās uz “civillietu un komerclietu” jēdzienu Padomes 2000. gada 22. decembra Regulas (EK) Nr. 44/2001 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komerclietās 1. panta izpratnē;
- 2) Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Direktīvas 2004/48/EK par intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanu 14. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka to nepiemēro izpildes procedūrā, kuras priekšmets ir tādu spriedumu atzīšana un izpilde, kas saistīti ar intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumu.